Ministerul Finanţelor Publice
Direcţia Generală Pregătire ECOFIN şi Asistenţă Comunitară

Tratatul privind stabilitatea, coordonarea şi guvernanța în cadrul Uniunii Economice şi Monetare

Cosmina GEABUNEA

Bucureşti, 22 februarie 2012

- *Context*
  - *Aplicabilitate*
    - *Prevederi*
      - *Modalități de implementare*
        - *Implicații asupra României*

Context

- *Octombrie 2010 – Raportul Grupului Operațional Van Rompuy privind Întărirea Guvernanței Economice în Uniunea Europeană, care recomanda o mai mare disciplină fiscală*
- *Martie 2011 – adoptarea Pactului Euro Plus*
- *Octombrie 2011 – adoptarea Pachetului privind Guvernanța Economică a Uniunii Europene (6 pack)*
- *Noiembrie 2011 – lansarea celui de al doilea pachet privind guvernanța economică a Uniunii Europene*
- *Decembrie 2011 – raportul Van Rompuy prin care se propunea modificarea tratatelor în vederea asigurării disciplinei bugetare, convergenței economice și creșterea automaticității în adoptarea deciziilor*
- *Decembrie 2011 – propunerea Merkel and Sarkozy pentru noile reguli și decizia Consiliului European*
- *Ianuarie 2012 – aprobarea la nivelul Consiliului European a noului Tratat*

Aplicabilitate

- *Statelor membre ale Uniunii Europene, cu excepția Marii Britanii şi Cehiei*
- *Prevederile se aplică integral statelor membre din zona euro şi parțial statelor membre cu derogare*
- *Intrarea în vigoare: după ce 12 state membre din zona euro au depus instrumentele de ratificare*
- *Aplicabilitate: de la data intrării în vigoare pentru statele care au ratificat sau după depunerea instrumentului de ratificare, dacă aceasta are loc ulterior intrării în vigoare*

Prevederi – Pactul bugetar I

- ***Poziție bugetară echilibrată sau în excedent***

  - încadrarea în MTO - deficit structural de 0,5% din PIB sau maxim 1% din PIB, dacă nivelul datoriei este semnificativ sub nivelul de referință

  - convergență rapidă către MTO, pe baza unui calendar stabilit de Comisia Europeană

  - deviația de la MTO acceptată doar în circumstanțe excepționale

Prevederi – Pactul bugetar II

- ***Mecanism de corecție care se declanşează automat***

  - în cazul unor deviații semnificative de la MTO

  - se instituie la nivel național, pe baza unor principii comune care sunt propuse de Comisia Europeană

- ***Reducerea diferenței dintre nivelul efectiv al datoriei publice şi valoarea de referință cu 1/20 anual***
- ***Program de parteneriat bugetar şi economic***

  - pentru statele care fac obiectul unei proceduri de deficit excesiv

Prevederi – Pactul bugetar III

- ***Rapoarte referitoare la planurile de contractare a datoriei publice***
  - *transmise ex-ante*
- ***Angajamentul părților de a spijini propunerile sau recomandările Comisiei Europene în cazul statelor membre din zona euro care încalcă criteriul deficitului***

Prevederi – Pactul bugetar IV

- **Noi atribuții pentru Curtea Europeană de Justiție**

- CEJ poate fi sesizată dacă regulile stabilite în Tratat nu produc efecte în dreptul intern al unui stat prin dispoziții cu forță obligatorie și caracter permanent
- CEJ poate fi sesizată de trio-ul care formează Președinția rotativă Consiliului Uniunii Europene
- potențialele costuri generate de depunerea aplicației vor fi suportate de către Părțile interesate
- hotărârile CEJ au caracter obligatoriu
- nerespectarea hotărârilor CEJ poate conduce la impunerea unor sancțiuni de cel mult 0,1% din PIB.

Prevederi – Coordonarea politicilor economice și convergență

- Angajamentul Părților de a colabora în direcția unei politici economice care să încurajeze buna funcționare a UEM și creșterea economică
- Obiective: sporirea competitivității, promovarea ocupării forței de muncă, consolidarea finanțelor publice și creșterea stabilității financiare
- Intervențiile nu trebuie să aducă atingere pieței interne
- Discutarea ex-ante a reformelor majore de politică economică și, dacă este necesar, coordonarea acestora

Prevederi – Guvernanța în Zona Euro

- *Summit-uri Euro*

- ori de câte ori este nevoie și cel puțin de 2 ori pe an

- cu participarea șefilor de stat sau de guvern ai părților contractante a căror monedă este euro, a Președintelui Comisiei Europene, a Președintelui Băncii Centrale Europene

- șefii de stat sau de guvern ai statelor membre cu derogare - doar când pe agendă se află aspecte legate de competitivitate, modificarea arhitecturii globale și a regulilor fundamentale ale zonei euro și cel puțin o dată pe an, la dezbaterile specifice privind aplicarea tratatului

Modalități de implementare

- ***O parte din noțiuni sunt deja definite în Pactul de Stabilitate şi Creştere***

  - MTO, convergența către MTO și deviație semnificativă de la acesta

- ***Alte prevederi pot fi implementate prin comunicări ale COM***

  - calendarul de convergență către MTO, cerințele minime pentru mecanismul automat de corecție

- ***Alte aspecte pot fi reglementate în cel de al 2-lea pachet privind guvernanța economică a Uniunii Europene, în regulamentul privind monitorizarea întărită a politicilor bugetare***

  - mecanismul de corecție, conținutul și procesul programelor de parteneriat, planurile privind contractarea datoriei publice

Implicații pentru România

- *Control strict al finanțelor publice*
- *Evitarea unor politici fiscale prociclice*
- *Reducerea nivelului datoriei publice*
- *Spațiu de manevră redus în perioadele de recesiune*

Vă mulțumesc pentru atenție!